

Sygn. akt V GC 1015/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2017 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu Wydział V Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Krzysztof Kędzia

Protokolant: Małgorzata Wywijas

po rozpoznaniu w dniu 31 października 2017 roku w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa: E. K.

przeciwko: B. W.

o zapłatę

orzeka:

I. oddala powództwo,

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 107,00 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Krzysztof Kędzia

Sygn. akt V GC 1015/17

UZASADNIENIE

W dniu 07.03.2017 roku pełnomocnik powoda E. K. wniósł pozew przeciwko B. W. o zapłatę kwoty 295,77 zł. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 30.11.2016 roku do dnia zapłaty. Ponadto wniesiono o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu podano, że powód dochodzi zapłaty rekompensaty z tytułu nieterminowego uregulowania należności wynikającej z faktury, którą wystawiono w związku ze sprzedażą towaru pozwanemu.

W dniu 28.03.2017 r. Sąd Rejonowy w Kaliszu wydał nakaz w postępowaniu upominawczym, zgodnie z żądaniem pozwu.

Pełnomocnik pozwanej złożył w ustawowym terminie sprzeciw od tego nakazu zapłaty z wnioskiem o oddalenie powództwa. Ponadto wniesiono o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu sprzeciwu podano, że roszczenie jest bezzasadne. W ocenie pozwanej, koszty rekompensaty zostały zawyżone.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 10.11.2015 roku powód wystawił pozwanej fakturę (...) na kwotę 3.166,17 zł. z tytułu wykonania usługi transportowej. Termin płatności wyznaczono do dnia 09.01.2016 roku.

Dowód: faktura k. 4.

Pozwana nie uregulowała zobowiązania w terminie i w związku z tym E. K. wniósł pozew przeciwko pozwanej o zapłatę kwoty 3.166,17 zł. z ustawowymi odsetkami od 16.01.2016 roku. Ponadto wniesiono o zasądzenie kwoty 170,40 zł. tytułem rekompensaty za nieterminowe uregulowanie należności. Sąd Rejonowy w Kaliszu wydał w dniu 13.09.2016 roku nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie V GNc 3224/16, zgodnie z żądaniem pozwu. Orzeczenie uprawomocniło się, gdyż pozwana nie złożyła sprzeciwu.

Okoliczności bezsporne.

W dniu 20.10.2016 roku firma (...) sp. z o.o. w K. wystawiła powodowi fakturę z tytułu prowizji za realizację zlecenia windykacji w kwocie 573,39 zł. Roszczenie to zostało zapłacone w skutek potrącenia.

Dowód: faktura k. 6, potwierdzenia przelewu k. 7 i 8 verte.

Następnie powód wystawił pozwanej notę księgową na kwotę 295,77 zł. tytułem kosztów windykacji pomniejszych o rekompensatę naliczoną w pozwie w sprawie V GNc 3224/16.

Dowód: nota k. 9, potwierdzenie nadania i odbioru k. 10, 11.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiot sporu dotyczy kwoty 295,77 zł. z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności. Powód opiera swoje roszczenie na treści art. 10 ustawy z dnia 08.03.2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U. 2013 poz. 403 z późn. zm.).

Na mocy § 1 i 2 tego przepisu - wierzycielowi od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o którym mowa w art. 7 ustęp 1 lub art. 8 ustęp 1, bez wezwania, przysługuje od dłużnika z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności równowartość kwoty 40,00 euro przeliczonych na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne. W przypadku, gdy koszty odzyskiwania należności poniesione z tytułu opóźnień w zapłacie w transakcji handlowej przekroczą kwotę, o której mowa w ust. 1 wierzycielowi przysługuje zwrot tych kosztów w uzasadnionej wysokości, w tym kosztów postępowania sądowego, pomniejszych o tę kwotę (§ 2 powyższego artykułu). Tak więc kwota 40,00 euro stanowi rekompensatę w stałej wysokości z tytułu kosztów odzyskiwania należności i przysługuje ona wierzycielowi w momencie opóźnienia w płatności przez dłużnika.

Tego rodzaju unormowanie wynika z celu nadrzędnego, jaki jest związany z przedmiotową regulacją tzn. ochrona wierzyciela, który w razie opóźnienia wykonania zobowiązania przez dłużnika ma prawo sięgnąć po działania windykacyjne wierzytelności, bez dokonywania innych czynności, a w szczególności bez potrzeby wykazywania szkody (art. 361 k.c.). Przy czym odwołać się tutaj należy do Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16.02.2011r. w sprawie opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (Dz.U. UE L z dnia 23.02.2011r.), której zasady implementowano do cytowanej wyżej ustawy z dnia 08.03.2013r. W art. 1 ust. 20 Dyrektywa przewiduje, że oprócz roszczenia o zapłatę stałej kwoty na pokrycie kosztów odzyskiwania należności wierzyciele powinni mieć również roszczenie o zwrot pozostałych kosztów odzyskiwania należności, które ponoszą w powodu opóźnień w płatnościach dłużnika. Potrzebę zwrotu kosztów windykacji uzasadniano tym, że konieczna jest uczciwa rekompensata za ponoszone przez wierzycieli koszty odzyskiwania należności w związku z opóźnieniami w płatnościach, aby zniechęcić do opóźnień.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że od 01.01.2016r. obowiązuje nowe brzmienie art. 10 ust. 2 ww. ustawy wprowadzone ustawą z dnia 09.10.2015r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy

- kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2015r. poz. 1830). Zgodnie z tym brzmieniem, oprócz kwoty, o której mowa w ust. 1 (równowartość kwoty 40,00 euro przeliczonej na złote), wierzycielowi przysługuje również zwrot, w uzasadnionej wysokości, poniesionych kosztów odzyskiwania należności, przewyższających tę kwotę.

Mając na uwadze powyższe należy uznać, że w przypadku żądania zwrotu dalszych kosztów przez wierzyciela (przewyższających swoisty ryczałt w wysokości równowartości 40,00 euro, który jak wynika to z materiału dowodowego nie został zapłacony przez pozwaną) powinien on udowodnić fakt i zasadność ich poniesienia. Zatem wykluczona jest zupełna dowolność wierzyciela, jeśli chodzi o skalę wydatków poniesionych w celu odzyskania danej należności. Tym bardziej, że ustawodawca w zmienionym przepisie jednoznacznie zwerbalizował sens rozpatrywanego terminu wskazując, iż zwrotowi podlegają jedynie koszty poniesione w uzasadnionej wysokości. Takie sformułowanie ustawy nakłada na Sąd obowiązek zbadania, z punktu widzenia tego kryterium, kwoty poniesionej przez wierzyciela, której zasądzenia domaga się powód w procesie.

Przy czym nie można tracić z pola widzenia, że wierzycielowi przysługują także i inne środki ochrony prawnej w razie niewykonania przez dłużnika zobowiązania. Po pierwsze, w myśl art. 481 k.c. wierzycielowi przysługują odsetki za opóźnienie, nawet wtedy, gdyby nie poniósł szkody. Po drugie, jeżeli dłużnik nie spełnił świadczenia na skutek zwłoki wierzycielowi przysługuje roszczenie odszkodowawcze (art. 477 § 1 k.c.).

Wysokość kosztów windykacji podlegających zwrotowi na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy winna więc uwzględniać interesy obu stron. Ponadto wydatki związane z windykacją powinny być traktowane w kategoriach szkody spowodowanej wadliwym wykonaniem zobowiązania przez dłużnika. Zatem istnieje potrzeba szczegółowego zbadania, czy fakt opóźnienia wykonania zobowiązania oraz poniesienie wydatków na windykację w określonej wysokości pozostają ze sobą w związku, który można nazwać adekwatnym związkiem przyczynowym.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, zdaniem Sądu, zasadne jest stwierdzenie, że powód nie wykazał w sposób odpowiedni, iż żądanie kwoty przekraczającej ryczałt 40,00 euro jest uzasadnione. Jakkolwiek nie budzi wątpliwości okoliczność, że powód, po upływie terminu realizacji zobowiązania, mógł zatrudnić firmę windykacyjną, nawet bez dodatkowych wezwań do zapłaty, jednakże powód nie przedłożył umowy któryby łączyła go z firmą windykacją (...) sp. z o.o. w K.. W świetle zgromadzonych dowodów nie sposób stwierdzić, czy łącząca powoda z tym podmiotem umowa dotyczyła windykacji wierzytelności od pozwanej. Dodatkowo nie wykazano jakie czynności firma windykacyjna podjęła w sprawie. Zważyć bowiem należy, że nie zostały przedłożone do akt żadne dowody na tę okoliczność. Na dowód poniesienia kosztów windykacji przedstawiono jedynie fakturę VAT wystawioną przez (...) sp. z o.o. w K.. Wprawdzie w treści faktury wpisano, że została wystawiona z tytułu windykacji, ale bez określenia dłużnika. Jednakże taki dowód nie może stanowić wystarczającej podstawy do dokonania ustaleń zgodnych z twierdzeniami powoda, wynikającymi z treści pozwu. Faktura jako dokument prywatny jest dowodem, ale nie przesądza o treści umowy łączącej powoda z firmą windykacyjną. W związku z czym nie wiadomo do czego konkretnie zobowiązała się firma windykacyjna, a w szczególności do jakich czynności zmierzających do windykacji należności.

W tym sporze to na powodzie spoczywał ciężar wykazania, że żądanie przekraczające ustawowy ryczałt kwoty 40,00 euro jest uzasadnione, nie zaś dowolne. Samo przedłożenie faktur i dowodu ich zapłaty nie jest wystarczające. Ponad standardowe wynagrodzenie żądane od pozwanej musi być w pewnym przynajmniej stopniu adekwatne do wykonanej pracy. W zakresie standardu została zaś ona wyceniona ryczałtowo na kwotę 40,00 euro. (vide: Sąd Okręgowy w Łodzi w wyroku z dnia 10.10.2016r. w sprawie XIII Ga 658/16).

Wobec powyższego należy uznać, że powód nie udowodnił, iż należy mu się za odzyskanie należności zwrot kwoty przewyższającej równowartość 40,00 euro według średniego kursu euro ogłoszonego przez NBP ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne.

Mając na uwadze powyższe powództwo oddalono.

O kosztach postanowiono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Powód przegrał spór w całości i dlatego Sąd zasądził od niego na rzecz pozwanej kwotę 90,00 zł. wynagrodzenia pełnomocnika i 17,00 zł. opłaty skarbowej pełnomocnictwa.

SSR Krzysztof Kędzia